

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 42. Calvinistarum oppositio contra hoc Electoris mandatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Propter Elector novam Catechismi Sæc. XVIII.
 Heidelbergensis editionem per Catho- A. C. 1719.
 licum Bibliopolam omiffis omittendis
 adornari juffit.

§. XLII.

*Calvinistarum oppositio contra hoc
 Electoris mandatum.*

Quamvis hoc Electoris Palatini e- Faber Tom.
 dictum decentiæ æquitatiq; na- XXXIV.
 turali manifeste inniteretur, nihilomi- § XXXV.
 nus Calvinistæ pro sectæ suæ genio a- pag. 249.
 lieni imperii impatientes, Principi suo
 totis viribus, omnique ope & opera refrac-
 tarii obfistere decreverunt, ac præprimis
 Prædicantes tradito libello supplici ex-
 posuere, quod ipsis insciis & nequidem
 existentibus nova Catechismi editio cum
 verbis *ex mandato, Privilegio*, insignibus
 &c. a Typographo, qui Calvinianos
 libros scholasticos imprimendi privile-
 gium se habuisse diceret, fuerit etiam
 Norimbergæ & Francofordiæ editus,
 Imperii autem recessus, & Cæsaris man-
 datum non libros Symbolicos (*), sed
 alia privatorum scriptorum libros com-
 X 3 ple-

(*) Perinde acsi Cæsar, qui convitiandi li-
 bidinem Calvinistis nimium familiarem refræ-
 nandi animo hoc mandatum promulgaverat,
 calumniandi licentiam in eorum libris symbo-
 licis ratam habere voluisset.

Sæc. XVIII. plectatur, secus etiam his decretis
 A. C. 1719. *themata* Concilii Tridentini, & Bullæ

Pii IV. comprehenderentur: cum enim hic Catechismus a suo principio hodierni Electoris Prædecessoribus mutatus permaneret, rogabant, Elector illum *tanquam unicum Calvinianam juventutem instituendi medium sine conscientie, & liberi Religionis exercitii læsione*, eorum manibus adducere velit, præcipue cum palam confiterentur, quod Calvinistæ dogmata damnando nunquam personas seu Catholicos damnare intendant. Nempe Calvinistæ Catholicis personis parcendum eorum doctrinam Catholicam tradunt esse *maledictam idololatriam*, perinde ac si idololatra non esset, qui doctrinam idololatricam proficitur, adulter, qui adulterium committit, ejusque personæ parceretur, dummodo non vocetur adulter, quamvis adulterium perpetrasse in publicis novellicatur. Frivola quidem erat hæc excusatio, Calvinistæ tamen hinc innixi Hassiæ Landgravium impulere, datis ad Electorem literis die decima quinta Junii eundem rogaret, quantum Calvinistis suis subditis hujus Catechismi usum permetteret, eo quod ante pacem Westphalicam pro libro symbolico fuerit agnitus, in præfatione autem

autem pace dispositum sit, quod omnia, Sæc. XVIII.
 in eo statu, quo ante annum de A. C. 1719.
 cretorium fuere, in Religionis rebus
 relinquuntur. Insuper Heidelbergensium Calvinistarum importunitate motus Borussiae Rex, Philippum Rheinhardum Hecht Legatum suum ad Electorem Palatinum transmisit, qui die vigesima Octobris exposuit, quod hic Catechismus utpote Symbolicus liber, nullius, qui alienae Religionis esset, Principis dispositioni obnoxius foret; verum ad hæc Elector sexto post die egregie respondit, quod quidam male instructi homines maledici, qui etiam coram proprio suo Parocho de falsitate convicti fuere, non modo in publicis novellis, sed & in comitiis Ratisbonensibus falsa in vulgus sparserint, proin promeritis poenis castigandi sint, de cetero autem Elector nunquam intenderit, quicquam in fundamentalibus Calvinianae sectae articulis immutare, sed duntaxat ea, quæ in quaestione octogesima contra Cæsarem, Catholicos Electores, Principes & status, & contra ipsum Palatinum Electorem eorum legitimum Dominum ad ingentem despectum contra tenorem Pacis West. Art. 5. §. 35. Imperii Recensus & Cæsarea mandata leguntur, deleri præceperit, præcipue quia *ejusmodi*

Sæc. XVIII. *convitia, & maledicentia in Templis*
A. C. 1719 *scholis infantibus tanquam Christiana*
Arinæ præcepta unacum lacte materno
stillare, non minus ex se noxium, scanda-
losum, & in subditis contra Catholicos
Principes suos, qui necessaria consecutio
pariter convitiis & maledictis laceffunt
haud tolerandum sit. Ad hæc vero Bo-
ruffiæ Legatus, quod responderet, ni-
aliud promptum habebat, nisi quod
hic Catechismus unacum quæstione pat-
a 150. annis pro libro Symbolico
rit habitus: perinde ac si convitiis
contra fidem Catholicam jactata di-
turnitate temporis & coacta Principum
Catholicorum tolerantia in legitimus
usum transire possent: quapropter
Imperator per Baronem de Hillesheim
Beckerum Consiliarium paucis respon-
dit, quod scandalosissima expressio,
erronea glossa pro libro symbolico seu de
matibus Religionis haberi nequeat, præ-
cipue cum ea primum Anno 1684. Ca-
techismo fuerit inserta: de cetero ex-
pectanda esset Cæsaris decisio, in cuius
Aula Boruffiæ Legatus rem urgebat
& ipse Imperator desuper ad Electores
Palatinum literas dabat. Interim Ha-
dane Legatus Britannicus, & Doro-
bergius Hasso-Casselanus conjunctis
ribus Calvinistarum Heidelbergensium
causam agebant, necnon cum Electore
Pal-

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

Palatini Ministris habita frequenti consultatione mandatum revocari petebant, nihil tamen ab Electore Palatino obtinere poterant; si enim Princeps ex territoriali suprema sua potestate integras communitates, quas sub certis conditionibus, publicis, mutuisque partibus & obligationibus in suas ditiones recepit, pro suo arbitrio sine earum culpa ejiciendi, & ad statum, in quo instituti sui leges observare nequeunt, redigendi, libros, vel aliorum Principum decreta (si ea suo statui minus utilia judicaverit) supprimendi jus habet, cur non etiam Elector Palatinus Calvinistas suo Principi minus obtemperantes, ac resistentes expellere, eorumque libros tam Principis Personæ, quam aliis Principibus Catholicis injurios suppressere non potuisset? Ceterum hujus controversiæ exitus connectebatur cum alia causa, quæ tum a Calvinistis movebatur, uti mox referemus.

§. XLIII.

*Cantuariensis Pseudo - Archiepiscopi
Epistola ad Heidelbergenses Calvinistas hac in causa.*

Nil magis familiare est Sectariis, quam ut in exortis controversiis etiam civilibus (sicut in causa Religionis jam dudum